

Riigikaitsekomisjoni tegevuse ülevaade

Riigikogu XIII koosseisu VIII istungjärg (10.09.2018 – 20.12.2018)

ja istungjärkude vaheline aeg

Koosseis ja koosseisumuudatused

Esimees: Hannes Hanso (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
Aseesimees: Mart Helme (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
Liikmed: Johannes Kert (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Ants Laaneots (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Ain Lutsepp (Eesti Vabaerakonna fraktsioon)
Marianne Mikko (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon)
Madis Milling (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Anneli Ott (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Toomas Paur (Eesti Keskerakonna fraktsioon, kuni 23.08.2018, õiguskomisjoni)
Helir-Valdur Seeder (Isamaa fraktsioon)
Karin Tammemägi (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Margus Tsahkna (fraktsiooni mittekuuluv saadik)

Istungite arv

Riigikaitsekomisjon pidas VIII istungjärgul kokku **24** istungit. Lisaks osalesid enne istungjärgu algust riigikaitsekomisjoni liikmed kahel väliskomisjoni istungil ning 25. oktoobril koos õiguskomisjoni ja Eesti laiapindse riigikaitse toetusrühma liikmetega Männikul Päästeameti demineerimise tutvustamisel. Samuti osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed erakorralisel väliskomisjoni istungil 26. novembril.

Riigikaitsekomisjoni kui valdkonnakomisjoni juhtimisel viidi läbi 2 ühist istungit:
9.10.2018 toimus riigikaitsekomisjoni ühine istung julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoniga „Julgeolekuasutustega seonduv õigusloome.“
13.11.2018 toimus jätkuarutelu samal teemal julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoniga.

Toimus 1 väljasõiduistung:

22.10.2018 toimus riigikaitsekomisjoni väljasõiduistung Mereväebaasi, kus tutvustati Eesti mereseire hetkeseisu ja tulevikku suunatud Balti riikide merevägede võimalikku ühist võimearendust.

Riigikaitsekomisjoni eelnõud

Riigikaitsekomisjon määrati juhtivkomisjoniks **11** Riigikogu otsuse eelnõule, mis võeti täiskogus vastu:

1. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni reageerimisjõudude koosseisus," vastu võetud 12.12.2018;
2. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel konfliktijärgsel rahutagamissmissioonil Liibanonis, Iisraelis, Egiptuses ja Süürias," vastu võetud 12.12.2018;
3. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Ühendkuningriigi ühendekspeditsiooniväe koosseisus," vastu võetud 12.12.2018;
4. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Prantsusmaa sõjalisel operatsioonil Barkhane Malis," vastu võetud 12.12.2018;

5. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ÜRO rahuvalvemissioonil Liibanonis," vastu võetud 12.12.2018;
6. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel väljaõppe- ja nõustamismissioonil Afganistanis," vastu võetud 12.12.2018;
7. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni või selle liikmesriigi, Euroopa Liidu või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juhitaval muul rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil sellesse esmakordsel panustamisel," vastu võetud 12.12.2018;
8. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia," vastu võetud 19.12.2018;
9. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu väljaõppemissioonil ja ÜRO rahutagamissioonil Malis," vastu võetud 12.12.2018;
10. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil Inherent Resolve," vastu võetud 12.12.2018;
11. Riigikogu otsus "Kaitseväge kasutamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni missioonil Iraagis," vastu võetud 12.12.2018.

Riigikaitsekomisjon määrati juhtivkomisjoniks 2 seaduse eelnõule:

1. Kaitseväge korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (783 SE);
2. Kaitseliidu seaduse muutmise seaduse eelnõu (786 SE).

Arvamused

24.09.2018 andis riigikaitsekomisjon põhiseaduskomisjonile arvamuse Vabariigi Valitsuse algatatud isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seaduse eelnõu (650 SE) kohta ning tegi ettepanekud Riigikontrolli 2019. aasta tööplaani koostamiseks.

9.10.2018 andis riigikaitsekomisjon Euroopa Liidu asjade komisjonile arvamuse teemal: Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse Euroopa Kaitsefond, eelnõu kohta COM(2018) 476 (1-2/18-512/4).

5.11.2018 andis riigikaitsekomisjon Euroopa Liidu asjade komisjonile arvamuse teemal: Eesti seisukohad nõukogu otsuse, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu, eelnõu kohta - 9736/18 (1-2/18-758/1).

11.12.2018 andis riigikaitsekomisjoni Euroopa Liidu asjade komisjonile arvamuse teemal: Eesti seisukohad Euroopa küberturvalisuse pädevuskeskuse ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustiku loomise kohta - COM(2018) 630 (1-2/18-665/7).

19.12.2018 istungil otsustas riigikaitsekomisjon küsida põhiseaduskomisjoni arvamust Kaitseväge korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (783 SE) kohta.

Muud riigikaitsekomisjonis käsitletud teemad

10.09.2018 arutati riigikaitsekomisjoni algatatud relvaseaduse muutmise seaduse eelnõu (654 SE) ning saadi ülevaated 29.-30.08.2018 Viinis toimunud Euroopa Liidu kaitseministrite mitteametlikust kohtumiselt ja NATO õhuturbe missioon Balti riikides.

11.09.2018 saadi informatsiooni julgeolekuolukorra arengutest.

17.09.2018 saadi ülevaade riigikaitsealaste seaduste rakendamisest ja ettevalmistamisel olevatest eelnõudest ning arutati Riigikontrolli 2019. aasta tööplaani koostamiseks ettepanekute tegemise üle.

18.09.2018 arutati riigireetmises kahtlustamise juhtumi teemal ning otsustati riigikaitsekomisjoni algatatud relvaseaduse muutmise seaduse eelnõule (654 SE) teha muudatusettepanek.

24.09.2018 tutvuti Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus tegevuse ja tegevuskavaga, anti aramus Vabariigi Valitsuse algatatud isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seaduse eelnõule (650 SE) ning tehti ettepanekud Riigikontrolli 2019. aasta tööplaani koostamisele.

25.09.2018 saadi ülevaade Kaitseväge küberväejuhatuse tegevusest.

08.10.2018 käsitleti Brüsselis k.a 3. ja 4. oktoobril toimunud NATO kaitseministrite kohtumist.

09.10.2018 arutleti koos julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoniga julgeolekuasutuste ga seonduva õigusloome teemal. Seejärel arutas riigikaitsekomisjon Eesti seisukohti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse Euroopa Kaitsefond, eelnõu kohta COM(2018) 476 (1-2/18-512/4).

16.10.2018 saadi informatsiooni julgeolekuolukorra arengute kohta.

22.10.2018 külastati Mereväebaasi, saadi ülevaade Eesti mereseire hetkeseisust ja tulevikku suunatud Balti riikide merevägede võimalikust ühisest võimearendusest.

23.10.2018 käsitleti 2019. aasta riigieelarve seaduse eelnõu (700 SE) Kaitseministeeriumi valitsemisala ning saadi ülevaade Eesti ja Gruusia ning Eesti ja Ukraina kaitsekoostööst.

25.10.2018 külastati koos õiguskomisjoni ja Eesti laiapindse toetusrühma liikmetega Männiku lõhkamisplatsi, kus Päästeamet tutvustas demineerimise valdkonda.

05.11.2018 tutvuti Eesti seisukohtadega nõukogu otsuse, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu, eelnõu kohta - 9736/18 (1-2/18-758/1) ja formuleeriti komisjoni aramus Euroopa Liidu asjade komisjonile. Samuti saadi ülevaade Eesti ja Soome kaitsekoostööst ning tutvuti Eesti Kaitsetööstuse Liidu tegevuse ja võimalustega osaleda Dubais toimuval EXPO maailmanäitusel.

06.11.2018 saadi ülevaade strateegilise kauba komisjoni tööst.

12.11.2018 saadi teavet Kaitseväge üksuste osalemise kohta rahvusvahelistel missioonidel ning lisaõppekogunemisest "Okas 2018." Lisaks tutvustas kaitseminister 11 Riigikogu otsuse eelnõu, millega soovitakse kasutada Eesti kaitseväge lasi rahvusvahelistel missioonidel ja operatsioonidel.

13.11.2018 jätkati julgeolekuasutustega seonduva õigusloome arutelu julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoniga. Seejärel käsitleti Eesti Reservohvitseride Kogu (EROK) kirja 2019. aasta riigieelarve seaduse eelnõu 700 SE kohta.

19.11.2018 tutvuti propagandaga rahvusvahelise suvetülikooli egiidi all.

20.11.2018 saadi ülevaade julgeolekuolukorra arengutest.

26.11.2018 osaleti väliskomisjoni istungil, kus saadi informatsiooni olukorrast Ukrainas.

3.12.2018 saadi ülevaade 19-20.11.2018 Brüsselis toimunud Euroopa Liidu välisasjade nõukogu kohtumisest ning käsitleti droonidega seonduvat (nii Kaitseväge kui Kaitseväge territooriumil lendavad) ja lennundusmäärustiku arenguid.

4.12.2018 tutvustas kaitseminister 11 Kaitseväge rahvusvahelise missiooni eelnõusid.

10.12.2018 valmistuti 10 Riigikogu otsuse eelnõu II lugemiseks.

11.12.2018 käsitleti kübervaldkonda – tutvuti Eesti seisukohtadega Euroopa küberturvalisuse pädevuskeskuse ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustiku loomise kohta, samuti arutati lairiba internetiühenduse kasutamise võimalusi Kaitseväge poolt.

17.12.2018 valmistuti Riigikogu otsuse "Kaitseväge kasutamise tähtaja pikendamine Eesti riigi rahvusvaheliste kohustuste täitmisel Euroopa Liidu sõjalisel missioonil EUNAVFOR Med/Sophia" eelnõu (745 OE II) II lugemiseks, saadi ülevaade avalikust aramusest riigikaitsele ning arutati vastuskirja koostamist kodaniku pöördumisele.

18.12.2018 valmistuti Kaitseväge korralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu I lugemiseks.

Kohtumised ja välissuhtlus

2.08.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Tallinnas paikneva NATO staabieleменти (*NATO Force Integration Unit* ehk NFIU) ülema vahetuse tseremoonial.

3-5.09.2018 toimus Valgevene parlamendi kaitsekomisjoni visiit Eestisse, mille raames toimus kohtumine ka riigikaitsekomisjoni liikmetega.

9-11.09.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Prantsuse Vabariigi parlamendi korraldataval kaitsekonverentsil "Summer Defence Conference" ja kõneles Euroopa strateegilise autonoomia teemal.

11.09.2018 kohtusid riigikaitsekomisjoni liikmed rahvusvahelise reservohvitseride konföderatsiooni CIOR eesistujamaa Ühendkuningriigi presidendi kolonel Chris Argenti ja teda saatva delegatsiooniga.

13-15.09.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso ja liige Johannes Kert 15. igaaastasel Yalta Euroopa Strateegia teemalisel kohtumisel (YES) Ukrainas.

17.09.2018 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Armeenia suursaadiku T.E hr Tigran Mkrtchyaniga.

17-19.09.2018 osales riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert George C. Marshalli keskuse korraldataval Euroopa kaitsealasel seminaril Belgia Kuningriigis.

25-26.09.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso, liikmed Margus Tsahkna ja Johannes Kert ABCD (*Annual Baltic Conference of Defence*) konverentsil.

26.09.2018 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Gruusia diplomaatidega.

28-29.09.2018 võttis riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso osa Lätis toimunud Riia konverentsist.

08.10.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso, liikmed Ants Laaneots, Madis Milling ja Johannes Kert Lennusadamas toimuval üritusel, kus tähistati Ühendkuningriigi mereväe osalemist Eesti Vabadussõjas 1918/1919.

11-12.10.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Austrias toimunud Euroopa Liidu parlamentidevahelisel ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (CFSP/CSDP) konverentsil.

12-21.10.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso NATO PA teadus- ja tehnoloogiakomitee väljasõiduistungil Ameerika Ühendriikides.

17.10.2018 kohtusid riigikaitsekomisjoni liikmed Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste Sõjakooli kadettidega.

23.10.2018 kohtus riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Itaalia ajakirjanikega.

28.10-1.11.2018 toimus riigikaitsekomisjoni töövisiit Ukrainasse ja Gruusiasse, mille käigus kohtuti kolleegidega Ukrainast ja Gruusiast. Delegatsiooni kuulusid Hannes Hanso, Johannes Kert, Ants Laaneots ja Madis Milling.

1-2.11.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso julgeoleku- ja kaitsekonverentsil Batumis.

02.11.2018 kohtus riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert Šveitsi Kaitseväge juhataja kindralleitnant Philippe Rebordiga.

8-9.11.2018 toimus riigikaitsekomisjoni töövisiit Soome Vabariiki. Delegatsiooni kuulusid Hannes Hanso, Marianne Mikko, Anneli Ott, Margus Tsahkna.

14-21.11.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso NATO PA aastaistungil Kanadas.

18.11.2018 osales riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert Saksa rahva leinapäeval.

23.11.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso kõrgemate riigikaitsekursuste jätkukursusel.

26-27.11.2018 võttis riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert osa B9 formaadi kaitsekomisjonide esimeeste kohtumisest Poola Vabariigis.

29.11.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Eesti NATO Ühingu aastalõpuürituse raames korraldataval paneelil "Eesti riigi tulevikuperspektiivid kaitstes ja julgeolekus – millised on arengusuunad ning potentsiaalsed kaitsekoostöö võimalused."

4.12.2018 osalesid riigikaitsekomisjoni liikmed Kaitseväge juhataja vahetuse tseremoonial.

6.12.2018 andis riigikaitsekomisjoni liige Johannes Kert riigikaitsekomisjonis riigikaitseõpetuse loengu Saku Gümnaasiumi õpilastele.

6-7.12.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso Riigikantselei ja Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse kaaskorraldatud strateegilise kommunikatsiooni seminaril Pärnus.

8-12.12.2018 osales riigikaitsekomisjoni esimees Hannes Hanso NATO PA Transatlantilisel foorumil ning kõrvalüritustel Ameerika Ühendriikides.